

Reactie op consultatie

"Pakketwijziging 2023-1 Nationaal Frequentieplan 2014"

Geert Jan de Groot

Bij het lezen van de informatie "Pakketwijziging 2023-1 Nationaal Frequentieplan 2014" ontstonden redenen tot zorg.

Ik ben radiozendamateur, dat wil zeggen dat ik, na het met succes afleggen van de benodigde technische examens, onderzoek mag verrichten met radio zoals gedefinieerd in de ITU-regels waar het Nationaal Frequentieplan op gebaseerd is. Tevens gebruik ik deze frequenties voor Amateur Satelliet-communicatie, het gebruik van radio tussen communicatiemiddel naar de ruimte. Beide diensten worden apart genoemd in de ITU-regels.

De ITU, International Telecommunication Union, verdeelt het radiospectrum en voorkomt dat er storing ontstaat.

Soms hoor ik van mensen "het zijn maar amateurs" met de verwijzing dat we maar hobbyisten zouden zijn. Deze inschatting is niet juist en voldoet niet aan de definitie van de ITU.

Het doel is het opdoen van kennis en inzicht in radiotechniek en daar is weinig "amateur" aan. Bij mijn dagelijkse betrekking ben ik als ontwikkelaar werkzaam bij een bedrijf in de halfgeleider-lithografie (wat nog wel eens in het nieuws is de laatste tijd), en ik kan U verzekeren dat kennis, opgedaan als radiozendamateur, dagelijks essentieel blijkt te zijn bij het ontwikkelwerk van de machines waar nu zo'n commotie over is. Technisch inzicht is essentieel voor de complexe machines die we maken, en het Radioamateur-gebeuren is daarbij heel belangrijk omdat het inzicht verschaft in techniek die bij een gewone technische opleiding ontbreekt.

Mijn zorgen betreffen een nieuwe toewijzing "Mobiele communicatie, kortereafstandapparatuur" als tertiaire toewijzing voor de banden 430-432 MHz, 436-438 MHz en 438-440 MHz.

Als zendamateur staan me diverse frequentiebanden ter beschikking. Deze frequentiebanden hebben verschillende eigenschappen, die je geleerd hebt voor je examen.

Op de toegewezen frequentiebanden ben je zuinig, want zonder frequenties geen radio. De in het voorstel genoemde frequenties betreffen de enige frequenties in de UHF band die aan zendamateurs is toegewezen. Ik kan dus niet zomaar naar een andere frequentie - de eigenschappen zijn anders en experimenten gedragen zich anders of werken niet.

In de genoemde frequenties heeft de Amateurdienst (en de amateursatellietdienst) een primaire, respectievelijk een secundaire status, en dus een hogere status als de nieuwe allocatie "Mobiele communicatie, kortereafstandapparatuur" die een tertiaire status zou krijgen

Volgens de ITU regels zou tertiair gebruik dus gestaakt moeten worden bij interferentie (hoofdstuk 4 NFP 2014). Helaas blijkt de Toezichthouder dit niet zo uit te voeren, waardoor het voorgestelde nieuwe gebruik niet zo onschuldig zal zijn als wellicht wordt vermoed.

Mijn zorgen zijn:

- A) Procedureel
- B) Co-gebruik
- C) Satellietgebruik
- D) Sociaal

Ik licht mijn zorgen verder toe.

A. Procedureel

- Bij de voorgestelde uitbreiding van de allocatie, ontbreekt een motivatie. Bij de documenten van een consultatie via <https://www.internetconsultatie.nl> staat altijd een "memorie van toelichting", die uitlegt wat de voorgestelde wijzigingen beoogt te bereiken.
Bij deze consultatie ontbreekt ook maar enige motivatie, en wellicht moet het zo zijn dat "als je niet uit kunt leggen waarom je iets wil, je 't niet krijgt".
- Door het ontbreken van de motivatie wordt het moeilijk om een goede inschatting te maken van de gevolgen wat me het ergste doet vrezen.
Een tegenargument "maar het valt wel mee, hoor..." faalt dan ook want argumenten voor deze wijzigingen ontbreken door het ontbreken van de motivatie!!
- De voorgestelde wijzigingen zijn nooit genoemd in het Amateur Overleg.
Twee keer per jaar overlegt het RDI met vertegenwoordigers van de Amateurdienst. Van dit overleg wordt door het RDI notulen gemaakt, zie <https://www.veron.nl/downloads/amateur-overleg/> en <https://www.vrza.nl/wp/?s=overleg>
Alhoewel de notulen te lezen zijn op de website van de amateurverenigingen worden de notulen gemaakt door het RDI en zijn dus zeker niet vrijblijvend. En in de gepubliceerde notulen wordt met geen woord gerept over deze wijzigingen.
Is het niet wat merkwaardig dat dergelijke wijzigingen zonder een enkel woord vooraf worden voorgesteld?
- Bij deze consultatie zijn, in afwijking van andere consultaties, reacties pas zichtbaar na het einde van de consultatieperiode.
Bij de consultaties op www.internetconsultaties.nl worden normaliter de andere reacties reeds tijdens het consultatietraject zichtbaar, waardoor je kunt zien wat andere partijen denken van het voorstel. In dit geval is dat uitdrukkelijk niet zo, waardoor "polderen" met andere belanghebbenden niet mogelijk is
- Bij het bestaande gebruik staat
/ms/ Mobiele communicatie, korteaafstandapparatuur 5.138 5.282
waar 5.138 en 5.282 verwijzen naar de relevante paragrafen van net NFP en die tevens het gebruik definieert.
Bij het voorgestelde nieuwe gebruik ontbreekt de referentie (5.138, 5.282), waardoor het voorgestelde gebruik aanvoelt als een "blanco cheque" en op zijn minst onduidelijk is of, en welke beperkingen er zouden zijn aan dit nieuwe gebruik. (merk op dat een van de voetnoten een specifieke band specificeert waar het nieuwe gebruik niet aan voldoet!)

Vanwege deze procedurele problemen zou je het voorstel al als "onbehoorlijk bestuur" van tafel moeten vegen. Maar er is meer..

B. Co-gebruik

Radio-spectrum is kostbaar moet daarom vrijwel altijd gedeeld worden met andere gebruikers, waarbij het eerder genoemde regime van primair, secundair en tertiair leidend zou moeten zijn.
In de praktijk is het zo dat de deskundigheid van radiozendamateurs belangrijk is om dit co-gebruik mogelijk te maken. In een band die we delen met andere gebruikers is het in de praktijk zo dat we de andere gebruikers kennen ("XXX zit op frequentie YYY, die frequentie mijden we"), dat we de signalen herkennen en omzeilen en bij bepaald co-gebruik zijn er zelfs inteken-mechanismen om interferentie te voorkomen

Als zendamateur zijn we verplicht onze signalen van een duidelijke identificatie te voorzien. Middels deze identificatie kan het RDI, als toezichthouder, ingrijpen als we onverhoopt zouden interfereren.

Met "korteaafstandapparatuur" zijn de ervaringen helaas wat minder positief.

Om te beginnen worden deze dingen gebruikt door mensen die geen enkele kennis hebben van radio-techniek.

Zou ik, met mijn secundaire status, een dergelijke tertiaire gebruiker moeten vragen om de veroorzaakte storing te beëindigen, weet men nergens van en in veel gevallen is niet eens bekend dat een apparaat een radiozender bevat.

Een ander probleem is dat aan de ontvangers voor deze toepassing geen technische eisen worden gesteld. Het gevolg is dat deze ontvangers van slechte kwaliteit zijn en dat ze slecht omgaan met signalen die buiten de huidige toewijzing valt. En zendamateurs ("jij met je zenders") krijgt de schuld, ook al hebben we volgens het NFP voorrang op deze tertiaire gebruikers!

Een gerelateerd probleem is dat deze ontvangers ongevoelig zijn, want ze hoeven slechts sterke signalen ("korteafstand") te ontvangen.

Als zendamateur gebruik ik ontvangers die duizenden keer gevoeliger zijn. Op mijn ontvanger veroorzaken de vele, vele "korteafstand" zenders veel ellende, want je hoort ze door de hele stad. In de praktijk betekent dit dat ik de huidige allocatie van de frequenties deze "korteafstand" zenders niet kan gebruiken, ook al is mijn gebruiksstatus primair. Het RDI, in weerwil van de wetgeving treedt niet tegen op tegen storingen van deze tertiaire gebruikers- ze noemen het "hinder" en daarmee claimen ze niet te hoeven handhaven.

Van het beoogde nieuwe gebruik als Mobiele Communicatie zijn geen gebruiksgegevens (o.a. zendvermogen) bekend waardoor lastig in te schatten is wat de storing zal zijn. Maar als dat net zo ernstig is als in de bestaande allocatie dan worden ook de nieuwe frequenties onbruikbaar voor mij als primaire gebruiker. En dat doet ernstig inbreuk op mijn rechtszekerheid.

Het valt me op dat in de documentatie van de voorgestelde wijziging niets staat over nieuwe storing, en de mitigatie daarvan. Ik begrijp dat wel want het maakt het voorstel invalide maar ben het niet met deze manier van werken eens - je veroorzaakt storing, wees daar duidelijk over en je zult zien dat het voorstel niet degelijk is. Dan laten we deze informatie ("missende motivatie") maar eenvoudig weg?

C. Satelliet

Behalve radio tussen amateurs op aarde, kent de Amateurdienst ook een Satellietdienst waarbij we gebruik maken van experimentele satellieten. De Amateursatellietdienst kent vele successen, bijvoorbeeld de ontwikkeling van kleine satellieten gebruik makend van gewone onderdelen waarmee satellieten gemaakt kunnen worden tegen een fractie van de gebruikelijke kosten.

Zie https://en.wikipedia.org/wiki/Small_satellite

De ontwikkeling van deze satellieten is een resultaat van deze amateursatellietdienst. In Nederland kennen we een satellietindustrie die gebaseerd is op deze ontwikkelingen van radiozendamateurs.

Door het toestaan van de nieuwe gebruikers ontstaan diverse nieuwe problemen. Een kortafstand- of mobiele gebruiker die op de frequentie van een satelliet zit maakt het onmogelijk het signaal van de satelliet te ontvangen.

En ga maar eens uitzoeken wie de veroorzaker is - ondanks dat deze tertiaire status heeft is het nagenoeg onmogelijk een dergelijke stoorbron te vinden en zelfs als je 'm gevonden hebt - hoe schakel je de storing uit?

Bovendien zijn satellieten, door de hoogte van de satellietbaan - in staat om zwakke signalen goed te ontvangen en zullen signalen van nieuwe kortafstand- en mobiele gebruikers storing veroorzaken bij deze ontvangers. Deze storing kennen we nu al van allerlei illegale gebruikers.

Bij satellietgebruik is het ook nog belangrijk je te realiseren dat "even frequentie veranderen om een storing te omzeilen" niet mogelijk is. Om te beginnen is fysieke toegang natuurlijk niet mogelijk. Bovendien worden de frequenties internationaal gecoördineerd dus "frequentie wisselen" kan niet zomaar, met bijkomend probleem dat een stoorsignaal tientallen kilometers weg voor een aardse verbinding mogelijk een oplossing is, maar dat voor satellieten nadrukkelijk niet zo is.

D. Sociaal

Behalve radiozendamateur ben ik natuurlijk ook bewoner, buurman, en buurtbewoner.

Ook al heeft een andere gebruiker een lagere status, probeer maar eens aan de buurman uit te leggen dat de gizmo die hij trots zojuist gekocht heeft (garagedeuropener, windstation, afstandbediening, alarm) niet werkt vanwege jouw signalen, of dat hij zijn gizmo niet mag gebruiken omdat het signalen maakt en als tertiaire gebruikers, gebruikers met een hogere status voor moet laten gaan.

De "toestanden" die dit in je directe omgeving heeft, zijn een probleem en als zendamateur hou je daar rekening mee.

"Rekening houden mee" wordt natuurlijk een stuk moeilijker als de hinder erger wordt.

Een buurman die op zaterdagmiddag op zijn drumstel de frustratie eruit slaat is vervelend, maar als dat alleen op zaterdag gebeurt, kun je er rekening mee houden. Als diezelfde buurman alle dagen van 's ochtends tot 's avonds aan het drummen is, ontstaat een onhoudbare situatie.

Een buurman die een apparaat heeft wat als tertiaire gebruiker signalen maakt binnen de huidige allocatie, kun je rekening mee houden. Als diezelfde buurman ten gevolge van de gewijzigde wetgeving signalen maakt op alle voor mij beschikbare frequenties, dan kan hij tertiair zijn maar als primaire of secundaire gebruiker is gebruik daarmee onmogelijk geworden. En ik denk niet dat dat redelijk is.